

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobkyne : **PhDr. J. S.**, bývajúca v M., zastúpená JUDr. S. T., advokátkou v M., proti žalovaným : **1/ MUDr. E. P.**, rod. S., bývajúca v M. , **2/ MUDr. N. M.**, rod. S., bývajúca v M. , obe zastúpené JUDr. I. H., advokátom v K., **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. **6 C 159/2006**, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 5. novembra 2008 sp. zn. **6 Co 153/2008**,

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovaným 1/, 2/ trovy dovolacieho konania vo výške 389,27 € do rúk alebo na účet JUDr. I. H. do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Martin rozsudkom z 12. marca 2008 č.k. **6 C 159/2006-177** zamietol návrh žalobkyne, ktorou sa domáhala voči žalovaným zaplataenia pohľadávky v sume 170 437,- Sk s prísl. titulom náhrady škody.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Žiline rozsudkom z 5. novembra 2008 č.k. **6 Co 153/2008-210** rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a zaviazal žalobkyňu zaplatiť žalovaným 1/, 2/ trovy odvolacieho konania vo výške 40 038,- Sk do rúk JUDr. I. H. do 3 dní. Stotožnil sa s dôvodmi rozsudku súdu prvého stupňa ako aj právnymi závermi súdu prvého stupňa.

Rozsudok odvolacieho súdu napadla dovolaním žalobkyňa, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovala z ustanovenia § 237 písm. f/, g/, § 238 ods. 1, § 241 ods. 2 písm. a/, c/ O.s.p. Namietala, že predmetná vec na súde prvého stupňa bola odňatá zákonnému sudcovi, pojednávanie dňa 15.2.2008 na súde prvého stupňa bolo vykonané bez jej účasti napriek tomu, že ho žiadala odročiť z vážnych rodinných problémov, ako aj z dôvodov žiadosti až do vyjadrenia k veci, prvostupňový súd nevypočul navrhnutých svedkov a návrh na vykonanie dokazovania zamietol, rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách je nepreskúmateľné, čo nevedí ani prvostupňovému ani odvolaciemu súdu, vo veci samej súd vec nesprávne právne posúdil. Navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok prvostupňového súdu a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalované 1/, 2/ vo svojom vyjadrení navrhli dovolanie žalobkyne odmietnuť a priznať im trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či jej opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré týmto opravným prostriedkom možno napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak smeruje proti rozsudku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku, ktorý nevykazuje znaky niektorého z uvedených rozsudkov, preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p. ale sa ďalej zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné. Pre záver o existencii niektorých z uvedených procesných väd nie je rozhodujúci subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k jednej z týchto väd, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Žalobkyňa vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. nenamietala a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

V dovolaní sa namieta existencia vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

K odňatiu možnosti žalobkyne pred súdom konať malo podľa jej názoru dôjsť tým, že prvostupňový súd vykonal pojednávanie dňa 15.2.2008 bez jej účasti, napriek tomu, že sa z pojednávania riadne ospravedlnila a žiadala toto pojednávanie odročit'.

Z obsahu spisu je zrejmé, že právna zástupkyňa žalobkyne bola na pojednávanie na deň 15.2.2008 riadne a včas predvolaná. Predvolanie prevzala 5. februára 2008. Podaním zo dňa 14.2.2008 požiadala právna zástupkyňa žalobkyne súd o odročenie pojednávania z dôvodu, že žalobkyňa má rodinné problémy a nemôže sa zúčastniť pojednávania, pričom chce byť osobne prítomná na pojednávaní. Prvostupňový súd dňa 15. februára 2008 vo veci konal aj bez prítomnosti žalobkyne a jej právnej zástupkyne a následne pojednávanie odročil. Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), posudzuje súd podľa konkrétnych okolností. Existenciu dôležitého dôvodu môže preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti účastníka o odročenie pojednávania. Jej dôvodnosť skúma predovšetkým z hľadiska preukázania skutočnosti, z ktorej žiadateľ vyvodzuje existenciu ním tvrdeného dôležitého dôvodu; pokiaľ ale uvedená skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o tejto žiadosti hodnoverne preukázaná, zostávajú žiadateľom uvádzané dôvody žiadosti o odročenie pojednávania iba v rovine nepodložených tvrdení, na ktoré nemožno vziať zreteľ.

V prejednávanej veci právna zástupkyňa v žiadosti o odročenie odvolacieho pojednávania uviedla rodinné problémy žalobkyne. Tieto ničím nekonkretizovala a teda prvostupňový súd nemohol z hľadiska § 101 ods. 2 O.s.p. posúdiť, či ide o dôležitý dôvod, ktorý je aj preukázaný. Dovolací súd má teda za to, že v danom prípade nebola preukázaná existencia dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania prvostupňovým súdom a nemožno prvostupňovému súdu vytýkať porušenie § 101 ods. 2 O.s.p. tým, že dňa 15. februára 2008 vo veci konal. Prejednanie a rozhodnutie veci v neprítomnosti žalobkyne a jej právnej zástupkyne nemalo v danom konaní za následok odňatie možnosti účastníka konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

K odňatiu možnosti žalobkyne pred súdom konať malo podľa jej názoru dôjsť aj tým, že súdy nevyhoveli ňou podaným návrhom na vykonanie dokazovania.

Žalobkyňa tvrdí, že po zrušení veci odvolacím súdom boli z jej strany navrhovaní na vypočutie jednotliví svedkovia, tieto návrhy boli všetky zamietnuté a súd sa vôbec nevyporiadal ani z predloženým listinným dôkazom a to písomným podaním A. H. zo dňa 27.2.2008.

Z obsahu spisu je zrejmé, že po zrušení rozhodnutia odvolacím súdom súd prvého stupňa vytýčil pojednávanie na deň 15. februára 2008, kedy sa žalobkyňa ani jej právna zástupkyňa tohto pojednávania nezúčastnila, ďalší termín pojednávania bol 7. marca 2008, na ktorom právna zástupkyňa navrhla vypočuť ako svedkyňu p. H., ktorá zaslala súdu písomnú výpoveď. Prvostupňový súd uznesením návrh na vypočutie svedkyne H. zamietol. Následne na pojednávaní 12. marca 2008 bol v predmetnej veci vyhlásený rozsudok.

Z uvedených skutočností je teda zrejmé, že žalobkyňa navrhovala vypočuť ako svedkyňu iba pani H. a nie iných svedkov ako to tvrdí v dovolaní.

Označením dôkazov na preukázanie svojich tvrdení plnia účastníci dôkaznú povinnosť. Pokiaľ účastník navrhne súdu dôkaz, je povinný uviesť, ktoré skutočnosti sa týmto dôkazom majú preukázať, lebo inak sa vystavuje možnosti, že súd nevykoná dokazovanie dôkazom, ak nebude zrejmý účel vykonania navrhovaného dôkazu. Treba uviesť, že žalobkyňa vo svojom návrhu na vykonanie dôkazu dôsledne neuvádzala, ktoré skutočnosti majú byť tým dôkazom preukázané.

Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 Os.p.), a nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993, v ktorom zaujal názor, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúci k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, v ktorom uviedol, že nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., lebo samo o sebe neznamená odňatie možnosti pred súdom konať.

Pri úvahe o tom, ktoré navrhované dôkazy vykoná, súd berie na zreteľ, k preukázaniu ktorej konkrétnej skutkovej okolnosti je dôkaz navrhovaný. Súd nevykoná dôkazy, ktoré nie sú pre posúdenie veci relevantné a nemôžu smerovať k zisteniu skutočností predvídaných skutkovou podstatou právnej normy, ktorú treba na danú vec aplikovať.

Súdom so zreteľom na to nemožno vytknúť, že nevyhoveli všetkým návrhom žalobkyne na vykonanie dokazovania a to predovšetkým z dôvodu, že na predmetnú skutočnosť (stav schodiska) boli vypočutí 7 svedkovia, pričom svedkyňa H. bola navrhnutá taktiež na ozrejmienie stavu schodiska v čase úrazu žalobkyne na predmetnom schodisku. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že nevykonaním všetkých žalobkyňou navrhovaných dôkazov nebola žalobkyni odňatá možnosť pred súdmi konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Dovolateľka ďalej namieta aj nepreskúmateľnosť trov konania, keď nie je zrejmé aké dôkazy boli predložené pre výpočet cestovných náhrad pred prvostupňovým ako aj odvolacím súdom.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého dôležitým aspektom je právo na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru vykladať a uplatňovať s ohľadom na príslušnú judikatúru ESĽP (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz verzus Španielsko z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť dostatočné dôvody na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Z citovaných článkov ústavy a dohovoru však nemožno vyvodzovať, že dôvody uvedené súdom sa musia zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za základný pre svoju argumentáciu (mutatis mutandis I. ÚS 56/2001).

Príslušné ustanovenia ústavy a dohovoru, ktoré sa týkajú spravodlivého procesu, treba interpretovať tak, že kvalita procesu musí zodpovedať právam a povinnostiam, o ktorých

sa koná. Z ústavnoprávneho hľadiska a z požiadaviek, ktoré vyplývajú z ochrany ústavnosti, rozsahu a spôsobu súdnej kontroly rozhodnutí, treba venovať rozhodnutiam dostatočnú a výraznú pozornosť, rovnako ako ich treba v dostatočnej miere a presvedčivým spôsobom odôvodniť.

Z odôvodnení rozhodnutí súdov nižších stupňov týkajúcich sa trov konania je zrejmé, že tieto sú náležite odôvodnené, vrátane paušálnych a cestovných náhrad, ktoré sú náležite dokladované. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že nebola žalobkyni odňatá možnosť pred súdmi konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Dovolaiteľka namietala, že vo veci rozhodol nezákonný sudca, keď postupom súdu došlo k porušeniu princípov garantovaných v čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 237 písm. g/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Z obsahu spisu je zrejmé, že predmetná vec sp. zn. 6 C 159/2006 napadla dňa 11.8.2006 do senátu sudcu JUDr. L. M.. Po jeho preložení na Krajský súd v Žiline od 1.1.2007 bola vec v súlade s rozvrhom práce na rok 2007 pridelená na ďalšie konanie a rozhodnutie náhodným výberom cez elektronickú podateľňu sudcovi JUDr. M. D.. JUDr. M. D. dňa 12.3.2007 v predmetnej veci vyhlásil rozsudok. Z dôvodu odvolania žalovaných 1/, 2/ bola vec odstúpená Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie o podanom dovolaní. Dodatkom č. 6 v rozvrhu práce na rok 2007 pod Spr. 1089/2007 bolo rozhodnuté, že všetky nevybavené a nerozhodnuté veci JUDr. L. M. ku dňu 17.9.2007, ktoré boli prerozdelené do súdnych oddelení 5 C, 7 C, 8 C, 9 C, 10 C, 11 C a 21 C sa s účinnosťou od 17.9.2007 prideliť na vybavenie JUDr. B. S.. Vyššie uvedený dodatok č. 6 bol prijatý v súlade so zásadou uvedenou v ustanovení § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kedy predseda súdu po zistení, že u sudcu ide o neprimeraný počet pridelených vecí a zjavne hrozí, že ich nemôže vybaviť bez zbytočných prietáhov, môže veci

prerozdeliť poprípade náhodným výberom prideliť novému sudcovi, ktorý nie je zaťažený neprímeraným počtom vecí, čo bolo aj v tomto prípade.

Nie je preto opodstatnená námietka žalobkyne o existencii vady zakladajúcej prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. g/ O.s.p.

Žalobkyňa namieta nesprávne právne posúdenie veci.

K tejto námietke môže dovolací súd prihliadnúť len v prípade, ak je splnený základný predpoklad prípustnosti dovolania, v dôsledku ktorého sa preň otvorí možnosť prieskumnej činnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku odvolacieho súdu. Dovolanie podľa ustanovenia § 236 a nasl. však prípustné nie je.

Nakoľko prípustnosť dovolania žalobkyni nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z § 237 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie v súlade s ustanovením § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní vzniklo procesne úspešným žalovaným právo na náhradu trov tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaní 1/, 2/ požiadali o priznanie tejto náhrady. Dovolací súd priznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokáta za právnu službu, ktorú im poskytol vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu (§ 16 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky vychádzajúc zo substrátu 5 658,- €, kde jeden úkon právnej služby predstavuje sumu 200,80 €, ktorá odmena sa pri spoločných úkonoch znižuje v zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o 20 %, keďže ide o dvoch žalovaných, t.j. na sumu 160,64 € za každú zastupovanú žalovanú, teda za dve žalované 321,28 € + 19 % DPH v sume 61,04 € v zmysle § 18 ods. 3 vyššie citovanej vyhlášky a náhrada výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky, t.j. vo výške 6,95 €, čo predstavuje spolu 389,27 €.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. decembra 2009

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Emília Kišacová